

M I R O S L A V A

V A R Á Č K O V Á

s t á l o t o

z a t o

**Stálo
to za to**

**Miroslava Varáčková
napísala tieto knihy:**

O lásku sa neprosí

Anjeli noci

Hriech v mene života

Prežila som svet

Sprevádzачka

Obchodníci s nádejou

Tri kroky do pekla

Láska z ulice

Nepobozkaná

Adaptácia

Len to nikomu nepovedz

Grafitové dievča

Drž ma, keď padám

Stálo to za to

MIROSLAVA VARÁČKOVÁ

**Stálo
to za to**

slovart

Copyright © Miroslava Varáčková 2018

Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o., Bratislava 2018

ISBN 978-80-556-3168-4

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovat' ani šíriť v nijakej forme ani nijakými prostriedkami, či už elektronickými, alebo mechanickými, vo forme fotokópií či nahrávok, respektíve prostredníctvom súčasného alebo budúceho informačného systému a podobne bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

Prvé slovenské vydanie

Zodpovedná redaktorka Stela Solčianska

Produkcia Dana Klimová

Editor Erik Fazekaš

Vydalo Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o., Bratislava v roku 2018.

Sadzba Alias Press, s. r. o., Bratislava

Tlač KASICO, a. s., Bratislava

10 9 8 7 6 5 4 3 2 1

www.slovart.sk

Cena uvedená na obálke knihy je nezáväzným odporúčaním pre konečných predajcov.

Hovorí sa, že ak si niekoho pripútaš,
si zaňho zodpovedný po zvyšok života.
Otázka znie, či to stojí za to.

1. kapitola

Bolo už po záverečnej. Bar stíchol a spustol. Všetci zákazníci sa pobrali preč, len žena vzadu pri okne odmietala odísť. Nezaújímal ju pokročilý čas ani opakované upozornenia, že zatváram. Mohla mať okolo štyridsiatky, možno o niečo viac. Hrbila sa na stoličke, pozerala na večernú ulicu, ktorú zasypával sneh, a pomaly dopíjala piaty pohárik lacného koňaku. Pri jej poslednej objednávke som zvažovala, či ju neodmietnuť, no keďže nevyzerala prívelmi opitá a výraz jej tváre prezrádzal, že sa cíti pod psa, zmäkla som, a predsa jej naliala.

Zhasla som svetlá na toailete i v sklade, odložila som posledné poháriky na policu, prerátala som peniaze v kase a netrpezlivo som opäť podišla k žene. Neunikli mi jej odrastené vlasy, ktoré sa pri koricenoch černeli a vytvárali nepekčný kontrast so zvyškom svetlých vlasov, kruhy pod očami ani celková zanedbanosť.

„Už naozaj potrebujem zavrieť, tak rýchlo dopite a dovidenia,“ vyzvala som ju nekompromisne, no bez zbytočného hnevu. Čas, ktorý som doteraz strávila prácou v bare, ma naučil, že v takýchto prípadoch zvyšovanie hlasu nepomáha.

Žena nechotne odtrhla zrak od okna, krátko na mňa pozrela, nepatrne kývla a bez slova sa opäť zapozerala kamsi von.

„No tak, šup-šup! Ponáhľam sa,“ znova som ju upozornila, vzala som jej nedopitý pohárik a utrela som stôl, za ktorým sedela. Zmocňovala sa ma nervozita. Ostávalo mi sotva desať minút do odchodu posledného autobusu a ňou moje prosby ani len nehli.

„Pani, ak sa okamžite nepostavíte a neodídete, budem nútená zavolať políciu.“

Z vrecka nohavíc som vylovila mobil a začala som hľadať číslo taxislужby, ktorú budem pravdepodobne potrebovať. Dúfala som, že žena moju vyhrážku zoberie vážne a v domnienke, že idem skutočne zavolať políciu, konečne počúvne. Očividne jej však bolo moje súrenie ukradnuté.

„Počujete? Zatváram!“ Preniesla som váhu z nohy na nohu, zhlboka som vzdychla a kabelku, ktorá jej ležala pri nohách, som jej položila na chudé kolená. Jediné, na čo sa zmožila, bolo, že zovrela remence v prstoch. Nič nenaznačovalo, že mieni odísť. Narýchlo som v duchu prebrala všetky možnosti a zvažovala som, či vytiahnuť kolegu z postele a požiadať ho o pomoc, alebo sa popasovať s problémom sama.

Vtom sa ozvalo hlasné búchanie na dvere. Potichu som zanadávala, či nevie dotyčná osoba čítať, že je zatvorené, no i tak som sa išla pozrieť, kto sa pokúša dobyť dnu.

Vonku stál vysoký chalan v starej, nedomodnej bunde a s kapucňou stiahnutou hlboko do tváre. Privieral oči pred silným vetrom a vyzeral ešte zúfalejšie ako žena, ktorá mi robila starosti.

„Je po záverečnej,“ vyprskla som, významne si zatúkajúc na náramkové hodiny.

Niečo povedal, ale cez zavreté dvere som mu nič nerozumela. Ukázal dnu na ženu. Skrsla vo mne iskrička nádeje, nuž som zvrtila kľúčom v zámke a pootvorila som.

„Chvalabohu, že som ju našiel. Hľadám ju už poriadne dlho,“ vyhrkol a kývol hlavou k žene.

S úľavou som ho vpustila.

„Odmieťa odísť, tak si ju rýchlo vezmi a padajte preč! Ponáhľam sa,“ nepríjemne som zavrčala. Celá situácia mi už poriadne začínala liezť na nervy a nevedela som sa dočkať, keď zhasnem aj posledné svetlá, zavriem za sebou a rozbehnem sa na zastávku. Vidina teplej postele, v ktorej si konečne poriadne oddýchnem, bola viac ako lákavá. Od rána som bola na nohách a pendlovala od stolu k stolu, lýtka a chodidlá som si už takmer necítila.

Chalan dlhými krokmi prešiel k žene, čosi jej povedal a začal ju ťahať zo stoličky. Najprv sa bránila, no po chvíli rezignovala, a predsa vstala. Pomohol jej obliecť krátky kabát a na hlavu jej natiahol čapicu.

Mlčky som ich pozorovala a čakala, kým vypadnú.

„Kolkto to robí?“ otočil sa ku mne, zalovil vo vrecku a začal rátať mince.

„Šesť eur osemdesiat,“ odvetila som.

„Toto je všetko, čo tu mám. Ostanem ti dlžný tridsať centov,“ previnilo na mňa pozrel a vysypal mi do dlane všetky drobné. „Prepáč. Určite prídem dlh vyplatiť.“

„Fajn, kašli na to,“ povzdychla som. „Rozdiel vyrovnám z prepitného. Hlavne už bežte!“

„Mrzí ma, že ťa... že sme ťa zdržali. Asi si už mala byť dávno preč.“ Podopieral ženu, tisol si ju pevne k boku a popritom si voľnou rukou utieral z tváre topiaci sa sneh, ktorý mu v cícerkoch tiekol z kapucne.

Mávla som rukou, že už je to aj tak jedno. Podržala som im otvorené dvere, a kým vyšli von, s pohľadom upretým na chalana som premýšľala, čo za vzťah ich spája a čo sa im stalo, keď trávia nedeľný večer práve takto.

* * *

Dobehla som na zastávku v poslednej sekunde. Už-už sa autobus chystal pohnúť, no našťastie si ma vodič všimol a počkal, kým naskočím.

„Jeden študentský,“ vypýtala som si lístok a potom som sa usadila na prvom sedadle hneď za vodičom. Odmotala som si šál, stiahla rukavice a šúchala som si skrehnuté prsty, ktoré mi aj za krátky čas strávený na ulici stihli premrznúť. Vonku prituhovalo ako už dlho nie. Navyše fúkal otrasný vietor a znásoboval pocit chladu. Práve som si pomyslela, že do takého hnusného počasia by som nevyhnila ani nepriateľa, keď mi padol zrak na dvojicu na ulici, okolo ktorej sme prechádzali. Chalan so ženou z baru. Odolávali náporom vetra a pomaly kráčali, navzájom sa podopierajúc.

Kdesi v bruchu ma bodol osteň viny. Až vtedy som si uvedomila, že chalan mi dal posledné peniaze, ktoré mal pri sebe, takže mu pravdepodobne neostala iná možnosť, len ísť domov peši. Sledovala som ich, až kým sa nezmenšili na malú machuľu a autobus nezahol za roh.

Zvyšok cesty som ich mala pred očami a otázka, čo za život vedú, mi neschádzala z mysle. Ani neviem, prečo ma to zaujímalo. V bare sa denne vystriedala pestrá vzorka ľudí, od starých alkoholikov až po tínedžerov s prvými láskami, väčšinou som sa o nich nezaujímal viac, ako bolo potrebné. Iba z času na čas niekto získal moju pozornosť. A to sa stalo aj teraz. Možno za to mohla ženina ľahostajnosť, možno smútok, ktorý z nej vyžaroval. Málokedy totiž vidno na človeku toľkú rezignáciu.

A možno za môj záujem mohol chalan, ktorý sa tak veľmi snažil, aby nepôsobil odlišne, no nedarilo sa mu to. Automaticky a bez dlhého premýšľania som si ho zaškatuľkovala ako človeka z nižšej sociálnej vrstvy, ktorý sa bezpochyby topí v problémoch.

Tak či onak, predstavovala som si, aká im musí byť zima, a upierala som zrak na svoje skrehnuté červené prsty, do ktorých sa mi pomaly vracal cit a začínali ma páliť.

Na našu ulicu to bolo z mesta sedem zastávok. Rovných dvadsaťdva minút, počas ktorých som sa nevedela zbaviť zlého pocitu. Keď ma autobus vyplul kúsok od bytovky, v ktorej som bývala, rýchlou chôdzou som sa pokúšala vyhnať z hlavy všetko, čo by ma mohlo ťažiť aj nasledujúce hodiny.

* * *

„Ahoj,“ pozdravila som po príchode domov. Žiadnej odpovede som sa však nedočkala. Mama ležala v posteli zabratá do čítania nejakej knižky a môj príchod ledva zaregistrovala, aj to iba preto, že som nazrela do spálne a kývla jej. Otec driemal v obývačke pred televízorom a sestru som našla v našej izbe chichúňať sa s frajerom. Ani si ma nevšimli, keď som pootvorila dvere.

Vrátila som sa na chodbu, zavesila som bundu na vešiak a odložila čižmy do skrinky. Vtedy sa prišuchtala mama a spýtala sa ma, aký som mala deň.

„V pohode,“ odvetila som unavene. „Som utáhaná ako kôň.“

„Nedivím sa. Mala by si tie brigády trochu obmedziť, Baška. Najedz sa a choď si ľahnúť.“

„Chcela by som,“ veľavravne som zazrela na dvere izby, o ktorú som sa delila so sestrou.

„Neboj sa, Michal už určite odíde. Livka predsa ráno tiež vstáva do školy a potrebuje sa poriadne vyspať,“ povedala ospravedlňujúco a vybrala sa do kuchyne.

„No jasné,“ zamrmlala som si popod nos pri spomienke na množstvo prebdetých nocí, keď Lívia potrebovala s Mišom

prebrať milión vecí a nebola ochotná odpratať sa s ním do inej časti bytu, aby som sa mohla vyspať.

„Čo si dáš na večeru?“ mama sa postavila k chladničke a začala sa v nej prehrabávať.

„Niečo si pohľadám. Vráť sa do postele, mami!“

„Robila som na obed kura s ryžou. Zohrejem ti?“ Mama ma vôbec nepočúvala.

„Nie. Možno si len nalejem trochu mlieka,“ odvetila som a rýchlo som sa za ním natiahla, aby som predbehla mamu a obslúžila sa sama.

Chvíľu sme sa zhovárali, absolvovala som povinnú sériu otázok a odpovedí, a keď už mame došli nápady, čo by sa ma mohla spýtať, zívla a pobrala sa nazad ku knižke. Bola som vďačná za vzácnu chvíľu ticha a odhodlávala som sa vliezť do sprchy. Nechcelo sa mi nič, hlavne nie ísť prosiť sa sestru, aby poslala svojho frajera domov.

Napokon som sa tomu nevyhla.

Bolo tesne pred polnocou, keď sme sa s Líviou pohádali.

„Mišo, nechcem ťa vyháňať, ale už by si mohol ísť,“ sadla som si na svoju posteľ, na ktorej mala Lívia pohádzané oblečenie, a začala som ho kus po kuse skladať, aby som si mala kam ľahnúť. Tričko s dlhým rukávom, tričko s krátkym rukávom, podprsenka, špinavá ponožka, sveter...

„Ešte má čas,“ zaprotestoala sestra. „Normálni ľudia nechodia spať zarovno so sliepkami.“ Boli vyvalení na jej posteli, nohy prepletené, Mišova ruka na Líviinom stehne postupne putovala čoraz vyššie.

„Asi si nevidela hodiny, že?“ zabručala som. „Obe ráno vstávame, navyše už od únavy ledva vidím, takže by vás trocha ohľaduplnosti určite nezabila.“

„Choď si ešte pozrieť nejaký film,“ odbila ma, zachichúňala sa a otočila sa k Mišovi. Ovinula sa mu okolo krku a začali sa vášnivo bozkávať. Mľaskavé zvuky sa rozliehali po celej izbe.

Od hnevu som po nich hodila poskladané oblečenie, ktoré sa rozletelo na všetky strany a niekoľko kusov popadalo na zem.

„Si trafená?“ osopila sa na mňa Lívia.

„Nie, iba u-na-ve-ná,“ vyslabikovala som. „A rada by som išla spať.“

„Závidíš,“ povedala, akoby práve objavila niečo významné. „Keby si si sem mala koho vodiť, pochybujem, že by si potrebovala tak rýchlo zaliezť do postele. Iba ak s ním.“

„Po inom momentálne naozaj netúžim.“

„Povedala stará panna,“ začala sa rehoť a na vlastnom nevydarenom vtipe a Mišo sa k nej pridal.

Pokrútila som hlavou, vzala som paplón a po hlasnom zaplesnutí dverí som sa presunula do obývačky, kde pochrapkával otec. Zvalila som sa na fotelku, zamotala sa do paplóna až po uši a takmer okamžite som zaspala.

* * *

„Baša, tuším sme tu prespali celú noc. Nemali by sme tak dlho do noci pozeráť telku,“ ráno ma otec zobudil veselým konštatovaním a jemným potrasením za plece. Zažmúrila som naňho, rozospato som mu pozrela do očí a vystrúhala som grimasu. Zasa sa mieni tváriť, že nevie, prečo som spala tu, a nie vo svojej posteli?

Zo skrútenej polohy ma bolelo celé telo, nuž som sa chvíľu len tak naťahovala a načúvala zvukom bytu. V kúpeľni tiekla

voda – Lívia. V kuchyni cinkla mikrovlnka – otec. Na stole mi vibroval mobil – mama.

„Baška, už si hore?“ ozvala sa, keď som prijala hovor.

„Mhm.“

„Mohla by si po škole vybehnúť na poštu? Nechala som ti na chladničke pripnuté peniaze a šek. Otec dnes ťahá dvanásťku a ja musím zaskočiť za kolegyňu. Vrátim sa až večer.“

„Mám na výber?“

„Livka má poobede tréning, veď vieš. Okrem teba to nemá kto vybaviť, tak tam, prosím, vybehni, aby nám nevypli elektrinu.“

„To by bola tragédia, potme by s Mišom na seba poriadne nevideli,“ zahundrala som sarkasticky.

„Buď k nim trošku tolerantná, Baška.“

„Tolerantná? Spala som na foteli, mami!“

„Viem, viem. Mrzí ma to. Neboj sa, nejako celú situáciu vyriešime, aby ste sa nemuseli hádať o súkromie.“

„Úplne by stačilo, keby sa nabudúce presunuli do inej izby.“

„Veď hovorím, že to nejako vyriešime. Nezabudni na ten šek, dobre? A môžeš sa zastaviť aj v obchode a kúpiť niečo pod zub.“

„Fajn.“

Hrudník mi zvieralo od tolkej nespravodlivosti. Občas som si v našej rodine pripadala ako vydedenec. Kým Lívii sa prepieklo všetko a rodičia na ňu nemali žiadne požiadavky ohľadom domácnosti, u mňa to bolo naopak. Na jednej strane som to chápala, lebo Lívia bola výborná v gymnastike a len málokedy jej ušli prvé miesta na rôznych súťažiach, a tak bolo správne, že ju rodina podporovala. No na druhej strane by som prijala menej nárokov na mňa. Sestrinou povinnosťou bolo akurát chodiť do školy a trénovať, mojich povinností bolo neúrekom. Navyše, ak som si chcela niečo kúpiť, musela som si zarobiť na brigádach, pretože väčšina peňazí smerovala na rozvoj jej talentu.

Nevadilo by mi to, keby Lívia bola iná, keby mi dávala menej pocítiť, že má navrch.

Pozbierala som sa z fotelky, vzala som paplón a chcela ho v izbe položiť na posteľ, tá však bola opäť zahádzaná Líviiným oblečením. Rozčúlene som ho hodila na jej košeľu, ktorú mala nachystanú na stoličke, pričom ma vôbec nezaujímalo, že jej ju dokrčím.

Rýchlo som sa obliekla, nasúkala som do tašky potrebné knižky a zošity, v kuchyni som si spravila desiatu a vypadla čo najrýchlejšie z domu. Nechcelo sa mi hádať a vedela som, že ak by som ostala dlhšie, určite by som sa neudržala a vyhodila by som sestru na oči noc strávenú v obývačke.

* * *

Deň sa vliekol, na vyučovaní som bola duchom neprítomná a z fyziky som dokonca schytala štvorku. V tomto školskom roku prvú. Ustavične som myslela na situáciu doma, na to, čo mi povedala Lívia – že jej závidím frajera. Nedalo mi to pokoj. Hoci som mala na najbližšie mesiace iné plány ako randiť, i tak sa ma jej slová dotkli. Pripadala som si totálne nezaujímavá a nechcená, čo som musela po dlhšom uvažovaní uznať. A to ma najviac štvalo!

Viac ako chalani ma však zaujímalo cestovanie. Aj preto som tak často chodila brigádovať a takmer všetok voľný čas som trávila prácou v bare. Chcela som cestovať. Spoznať všetky severské krajiny, ich kultúru a drsnú prírodu, na vlastné oči vidieť nórskych fjordy, polárnu žiaru, švédsky Gotland či Island. Ten najviac. Vždy ma fascinovala jeho príroda a mojím snom bolo raz sa ňou prejsť. Predpokladala som, že ak budem v najbližších rokoch usilovne sporiť a zbytočne neminiem ani cent, možno sa mi podarí dostať sa tam, kam ma ťahá srdce.

„Nad čím rozmýšľaš?“ vyrušila ma z úvah spolužiačka Bibiana. Do jednej lavice nás v prvom ročníku posadila triedna profesorka, a tak sme to ťahali už druhý rok. Z neznámych dievčat sa stali priateľky na život a na smrť alebo v lavici i na ulici, ako zvykla hovoriť Biba.

„Uvažujem, pod ktorým mostom sa zabývam,“ povzdychla som. „Porad, ktorý bude lepší? Staničný alebo Bernolákov?“

„Staničný je nanič, budili by ťa vlaky,“ zasmiala sa a vyhládala môj pohľad. Chvíľu sme si mlčky pozerali do očí. Pokrčila som plecami a Biba vystrúhala grimasu.

„Prečo ste sa zasa povadili?“ vytušila situáciu.

„Ako obvykle, pre súkromie.“

„Tvoja úžasná a dokonalá sestrička bez jedinej chybičky krásy i charakteru ešte stále nepochopila, že izba patrí aj tebe?“

„Nie. Dokonca začínam mať dojem, že tam Miša nastahuje natrvalo a mňa nadobro vytlačí na fotelku.“

„A vaši by jej to, samozrejme, schválili. Len aby Livuška bola v pohode a doniesla ďalšiu medailu.“

„Mama mi sľúbila, že nájde riešenie,“ namietla som.

„A preto zvažuješ bývanie pod mostom?“

„Veď ju poznáš...“ zúfalo som rozhodila rukami. „Lívia sa oduje a bude po riešení.“

„No,“ Biba ma potľapkala po chrbte, „občas ti tam prinesiem teplú polievku, aby si nezamrzla ako ten bezdomovec, čo o ňom minulý týždeň písali v novinách. Vieš, ten, čo sme ho neraz videli sedieť pri fontáne a pospevovať si.“

„Neboj, žiadne zamrznutie sa konať nebude. Budem to mať ako výcvik,“ nadhodila som.

„Aký?“ Biba nechápavo zvráštla obočie a zagúľala očami.

„Predsa otužilosti! Vieš, keď raz pôjdem na ten Island a do Nórska a...“

„Aha,“ zasmiala sa. „Ty si ťapa, Baša. Zo všetkého si schopná niečo vyťažiť. Nechápem, kde v sebe berieš toľko energie.“

„Musím. Kto chce niečo dosiahnuť, musí vedieť aj z hovna upliesť bič.“

* * *

Poobede som zašla na poštu, potom na chvíľu s Bibou na kofolu do Klubu S, kde sa stretávali študenti stredných škôl a okrem popíjania nápojov tam dali dokopy napríklad ochotnícke divadlo, a nakoniec ma nohy zanesli do mestskej knižnice. Keďže sa mi nechcelo ponáhľať domov, povedala som si, že si požičiam nejaký cestopis. Milovala som cestopisy, dalo sa pri nich úžasne fantazírovať a ešte som sa aj niečo dozvedela o danej krajine.

Usalašila som sa v uličke medzi regálmi, taška pohodená na zemi, cez ňu prevesená bunda s čapicou a v rukách útla kniha o výprave na sever. Očami som hltala slovo za slovom, prezerala si fotky a myslou som sa ocitla v drsnej prírode, keď som zrazu začula povedomý hlas.

„Hľadám ročenku slovenskej architektúry, nie je požičaná?“

Vykukla som spoza rohu a pozrela sa na chalana, ktorý prišiel včera po záverečnej do baru. Vyzeral oveľa lepšie, sebavedomejšie. Skláňal sa nad stolom a nazeral mladej knihovníčke do počítača. Niečo mu ukazovala. Očividne tu nebol prvý raz a bezpochyby sa dobre poznali.

„Až o dva týždne?“ sklamane zavzdychal.

„Ale len ak sa vráti načas,“ zasmiala sa knihovníčka. „Veď vieš, ako to medzi čitateľmi chodí. Všetci knižky zodpovedne vracajú.“

„Jedného takého dôverne poznám,“ vystrúhal previnilú grimasu.

„Aj ja, ale niektorým obľúbencom drobné prehrešky odpúšťam bez pokuty.“ Koketovala s ním. A ani som sa jej nečudovala. Až teraz, pri trápnom sledovaní ich rozhovoru, som si všimla, že ten chalan je fešák. Páčilo sa mi, ako sa usmieva, ako gestikuluje, páčil sa mi jeho hlas i celkový výzor. Mal na sebe úzke rifle, ktoré mu obopínali štíhle nohy, čierny kabát, nesúci známky jemného ošúchania, čo mu dodávalo zvláštny šmrnc, a v ruke stískal čiapku. Nevyzeral tak úboho a strhane ako v predchádzajúci večer, hoci i teraz jeho oblečenie prezrádzalo, že nepatrí k horným desaťtisíc.

„Dáš mi vedieť, keď sa vráti skôr?“ spýtal sa a prstami si prehrabol krátke vlasy.

„Spravím ti na ňu rezervačku. Systém ťa o tom automaticky upozorní mailom. Alebo ti mám radšej zavolať?“

„Stačí ten mail,“ odbil ju, ale vďaka jeho širokému úsmevu to nevyznelo arogantne. „Nebudem ťa predsa zneužívať,“ dodal. „Idem ešte pozrieť niečo pre mamu.“

„Potrebuješ poradiť?“ ponúkla sa a už-už vstávala zo stoličky. Ladným pohybom ruky si uhladila vlasy nad čelom.

„Ani nie. Vďaka.“

Otočil sa a zamieril k uličke, kde som sa ukrývala. Ledva som stihla prejsť za regál, aby si ma nevšimol.

Srdce sa mi rozbúšilo, akoby som robila niečo zakázané, a pritom som ho len trápne sledovala. Oprela som sa chrbtom o regál, knihu som otvorila na náhodnej strane a tvárila som sa, že čítam. Nedokázala som sa však na text sústrediť, moju pozornosť úplne zamestnávali jeho kroky. Napínala som uši a načúvala každému došliapnutiu, každému zvuku, ktorý vydávali jeho topánky pri dotyku s podlahou. Snažila som sa odhadnúť, kam kráča. Zvuky sa nebezpečne približovali, a čím zreteľnejšie som ich počula, tým viac som sa pokúšala tváriť ľahostajne a nevšímavo.

Prešiel popri mne a po pár metroch začal z police vyťahovať akúsi knižku. Úkosom som naňho pozrela.

Južná Afrika a potulky po safari – všimla som si názov knihy. Mimovoľne som sa pousmiala a chvíľu som sledovala, ako si číta anotáciu na zadnej strane obálky. Zohla som sa po svojej veci a chystala som sa odísť, pričom som sa neubránila myšlienkam na to, ako rozdielne pôsobil včera a dnes. Bol ako iný človek. Vedela som, že situácie ľudí menia, no až teraz som si naplno uvedomila, aký priepastný rozdiel môžu okolnosti spôsobiť. Vyzeral ako vymenený a ja som nevedela odhadnúť, či ma viac zaujal dnes alebo včera.

Vykročila som, no po pár krokoch ma zastavil jeho hlas.

„Počkaj,“ ozvalo sa mi za chrbtom. „Nie si ty...“ Predbehol ma a postavil sa mi do cesty. Zdvihla som k nemu zrak. Chvíľu si ma skúmavo obzeral, až kým neroztiahol ústa do širokého úsmevu. „No jasné! Vďaka, že si ju včera nevyhodila na ulicu a bola si ochotná počkať.“

Nebola som, pomyslela som si, nahlas som to však radšej nevyšlovia.

„Mala zlý deň, nemysli si, že je alkoholička,“ zatváril sa ospravedľujúco.

„Keby aj bola, nie je to moja vec,“ pokrčila som plecami.

„Viem a prepáč, že ťa otravujem, len akosi sa nedokážem vyrovnáť s tým, keď si ľudia o nej myslia niečo zlé.“

„Nič si o nej nemyslím. Videla som ju prvý raz,“ odsekla som.

„Teraz prechádza ťažkým obdobím,“ hovoril ďalej, akoby mi dlhoval vysvetlenie. „Nezvykne sa opíjať. Určite sa práve teraz za ten včerajšok cíti previnilo.“

„Budem sa tváriť, že si nič nepamätám, ak ti to pomôže,“ navrhla som, lebo som mala pocit, že trápne a previnilo sa cíti on. „V podstate patrí zábudlivosť k náplni mojej práce. Občas